

Vergaderjaar 2024–2025

27 879

Versterking van de positie van de consument

I

VERSLAG VAN EEN SCHRIFTELIJK OVERLEG

Vastgesteld 22 juli 2025

De vaste commissie voor Economische Zaken / Klimaat en Groene Groei¹ heeft schriftelijk overleg gevoerd met de Minister van Economische Zaken a.i. over **(consumenten)bescherming van jongeren bij achteraf betalen en online gokken**. Bijgaand brengt de commissie hiervan verslag uit. Dit verslag bestaat uit:

- De uitgaande brief van 6 juni 2025.
- De antwoordbrief van 11 juli 2025.

De griffier van de vaste commissie voor Economische Zaken / Klimaat en Groene Groei,
Karthaus

¹ Samenstelling:

Van Gasteren (BBB), Van Langen-Visbeek (BBB) (*ondervoorzitter*), Oplaat (BBB), Panman (BBB), Crone (GroenLinks-PvdA), Kluit (GroenLinks-PvdA) (*voorzitter*), Thijssens (GroenLinks-PvdA), Van Gurp (GroenLinks-PvdA), Vos (GroenLinks-PvdA), Van Ballekom (VVD), Straus (VVD), Petersen (VVD), Bovens (CDA), Prins (CDA), Aerdts (D66), Dittrich (D66), Van Strien, (PVV), Visseren-Hamakers (PvdD), Baumgarten (JA21), Van Aelst-den Uijl (SP), Holterhues (ChristenUnie), Dessing (FVD), Schalk (SGP), Perin-Gopie (Volt), Van Rooijen (50PLUS), Van der Goot (OPNL), Kemperman (Fractie- Kemperman)

BRIEF VAN DE VOORZITTER VAN DE VASTE COMMISSIE VOOR ECONOMISCHE ZAKEN / KLIMAAT EN GROENE GROEI

Aan de Minister van Economische Zaken a.i.

Den Haag, 6 juni 2025

De leden van de vaste commissie voor Economische Zaken / Klimaat en Groene Groei hebben met belangstelling kennisgenomen van de brief van uw voorganger van 15 mei 2025 over de stand van zaken van diverse onderwerpen consumentenbescherming.² De leden van de fractie van de BBB hebben naar aanleiding daarvan een aantal vragen en opmerkingen.

Vragen en opmerkingen van de leden van de fractie van de BBB

De fractieleden van de BBB stellen dat minderjarigen steeds vaker op afbetaling betalen. Kan hiervoor niet een bedenktijd worden ingebouwd net als bij de colportagewet? Of een maximum aan bestedingen per aanbieder, net als bij online gokken? Kortom wat is er mogelijk om onze jongeren beter te beschermen tegen problematische schulden? Deze leden ontvangen hierop graag een toelichting.

De markt voor online gokken groeit nog steeds en vormt een groot gevaar voor onze jongeren om in de schulden te raken, aldus de fractieleden van de BBB. Zijn de huidige maatregelen voldoende? Moet de leeftijdsgrens voor online gokken niet verder omhoog? Wat kan er worden gedaan om online gokken verder te reguleren? Deze leden ontvangen hierop graag een toelichting.

De leden van de vaste commissie voor Economische Zaken / Klimaat en Groene Groei zien uw reactie met belangstelling tegemoet en ontvangen deze graag uiterlijk binnen vier weken.

Voorzitter van de vaste commissie voor Economische Zaken / Klimaat en Groene Groei,
S.M. Kluit

² Kamerstukken I 2024/25 27 879, H.

BRIEF VAN DE MINISTER VAN FINANCIËN

Aan de Voorzitter van de Eerste Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 11 juli 2025

Hierbij zend ik u, mede namens de Staatssecretaris Rechtsbescherming, de antwoorden op de schriftelijke vragen die de leden van de Eerste Kamerfractie van de BBB op 6 juni jl. hebben gesteld over de bescherming van jongeren bij achteraf betalen en online gokken.

De Minister van Financiën,
E. Heinen

De leden van de vaste commissie voor Economische Zaken / Klimaat en Groene Groei hebben met belangstelling kennisgenomen van de brief van 15 mei 2025 over de stand van zaken van diverse onderwerpen consumentenbescherming. De leden van de fractie van de BBB hebben naar aanleiding daarvan een aantal vragen en opmerkingen die ik hieronder behandel.

De fractieleden van de BBB stellen dat minderjarigen steeds vaker op afbetaling betalen. Kan hiervoor niet een bedenktijd worden ingebouwd net als bij de colportagewet? Of een maximum aan bestedingen per aanbieder, net als bij online gokken? Kortom wat is er mogelijk om onze jongeren beter te beschermen tegen problematische schulden? Deze leden ontvangen hierop graag een toelichting.

Op 21 januari 2025 schreef het kabinet in een brief aan de Tweede Kamer over de versterking van de positie van de consument aangegeven dat het de zorgen van de Tweede Kamer deelt over de risico's die het gebruik van zogenoemde *Buy Now, Pay Later*-diensten (hierna: BNPL) met zich meebrengt voor kwetsbare groepen. Het gaat dan met name om jongeren, die door deze diensten eerder en meer in de schulden kunnen komen.³ In deze brief is tevens uiteengezet welke initiatieven het kabinet heeft om jongeren beter te beschermen tegen problematische schulden die ontstaan door BNPL.

Momenteel vindt de implementatie plaats van de herziene richtlijn consumentenkrediet (hierna: CCDII).⁴ Het conceptwetsvoorstel en bijbehorende toelichting is vanaf 15 april tot en met 13 mei 2025 openbaar geconsulteerd. De CCDII zorgt ervoor dat BNPL-partijen aan diverse regels moeten voldoen. Zo moeten zij bij de AFM een vergunning aanvragen voor het aanbieden van consumptief krediet, moeten zij een kredietwaardigheidsbeoordeling uitvoeren en moeten zij voldoen aan regels ten aanzien van informatieverstrekking en reclame-uitingen. Deze nieuwe regels beogen de consument beter te beschermen en het ontstaan van problematische schulden als gevolg van BNPL te voorkomen. Bij het opstellen van het conceptvoorstel ter implementatie van de CCDII is van de gelegenheid gebruik gemaakt om invulling te geven aan de breed gedragen politieke en maatschappelijke wens om te voorkomen dat jongeren gebruik kunnen maken van BNPL-diensten. Daarom is in de implementatiewet een verbod opgenomen tot het verstrekken van consumptief krediet onder de 18 jaar en moeten BNPL-ondernemingen de leeftijd van consumenten verifiëren. Het inbouwen van een bedenktijd of maximumbesteding vindt het kabinet niet wenselijk, omdat de inzet is gericht op het geheel voorkomen van gebruik van BNPL-diensten onder jongeren.

De implementatiedeadline van de richtlijn is 20 november 2025 en de toepassingsdatum voor marktpartijen is uiterlijk 20 november 2026. Tot die tijd zet het kabinet zich op andere wijze in om jongeren te beschermen tegen problematische schulden die voortkomen uit het gebruik van BNPL. Zo is de gedragscode tussen BNPL-ondernemingen per 1 juni 2024 aangescherpt, waarbij zij hebben toegezegd om vanaf dat moment leeftijdsverificatie standaard bij elke klant uit te voeren en verkoop aan jongeren niet toe te staan. Het kabinet blijft sturen op naleving van deze gedragscode door de partijen.

³ *Kamerstukken II* 2024–2025, 27 978, nr. 108.

⁴ Richtlijn (EU) 2023/2225 van het Europees Parlement en de Raad, 18 oktober 2023 inzake kredietovereenkomsten voor consumenten en tot intrekking van Richtlijn 2008/48/EG (Consumer Credit Directive, CCDII).

Tot slot heeft het kabinet aandacht voor financiële educatie via het platform Wijzer in Geldzaken, waarin het Ministerie van Financiën samenwerkt met publieke en private partners uit de financiële sector. Zo is er aandacht tijdens de jaarlijkse Week van het Geld voor onderwerpen zoals financiële verleidingen (waaronder BNPL) en financieel zelfstandig worden en is in samenwerking met het Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid de voorlichtings- en bewustwordingscampagne «Je Geld de Baas» gevoerd, over de risico's en gevolgen van financiële verleidingen. Deze campagne is ook onderdeel van de website en sociale media van Wijzer in Geldzaken en behandelt onder andere de risico's van BNPL met de titel «Hoe voorkom je een Betaal Later Kater».

De markt voor online gokken groeit nog steeds en vormt een groot gevaar voor onze jongeren om in de schulden te raken, aldus de fractieleiden van de BBB. Zijn de huidige maatregelen voldoende? Moet de leeftijdsgrens voor online gokken niet verder omhoog? Wat kan er worden gedaan om online gokken verder te reguleren? Deze leden ontvangen hierop graag een toelichting.

Op 1 oktober 2021 is de markt voor online kansspelen geopend op grond van de Wet kansspelen op afstand (Wet koa). Deze wet is in 2024 geëvalueerd en uit de evaluatie blijkt dat de bescherming van mensen tegen de risico's van online gokken in het geding is gekomen.⁵ Dit betreft in het bijzonder de bescherming van minderjarigen en jongvolwassenen. Meer mensen, waaronder jongvolwassenen, zijn online gaan gokken en zij geven samen meer uit dan voor de legalisering. Inmiddels is gebleken dat ook het totaal aan risico- en probleemspelers toeneemt, met name onder jongvolwassenen, en het aantal mensen in behandeling voor gokverslaving licht stijgt sinds 2023. Dit blijkt onder andere uit monitoringsonderzoeken en rapportages van de Kansspelautoriteit (Ksa), marktonderzoeken, enquêtes, de scholierenmonitor van het Trimbos-instituut, cijfers uit het Landelijk Alcohol en Drugs Informatie Systeem (LADIS) en de evaluatie van de Wet koa.⁶ Op 3 juli jl. zijn door de Staatssecretaris Rechtsbescherming de laatste cijfers met betrekking tot kansspelen op afstand en het onderzoek «Deelname aan kansspelen in Nederland meting 2025» gedeeld met de Tweede Kamer.⁷

De Staatssecretaris Rechtsbescherming heeft op basis van de inzichten uit eerdergenoemde onderzoeken, waaronder de evaluatie van de Wet koa, een nieuwe visie op kansspelen ontwikkeld en deze bij brief van 14 februari 2025 gedeeld met de Tweede Kamer en in afschrift met de Eerste Kamer.⁸ De bescherming van burgers, in het bijzonder kwetsbare groepen zoals jongeren, tegen risico's van kansspelen staat hierin voorop. Het kansspeldeel om mensen te beschermen tegen gokverslaving wordt verbreed naar het beschermen tegen gokschade, waaronder problematische schulden in relatie tot gokken. De Staatssecretaris heeft in eerdergenoemde brief 13 maatregelen aangekondigd om burgers beter te beschermen, waaronder het aanscherpen van de zorgplicht van kansspel-aanbieders, overkoepelende speellimieten en het verhogen van de leeftijdsgrens voor risicovolle kansspelen van 18 naar 21 jaar. Ook wordt bijvoorbeeld de reclame voor online kansspelen verder ingeperkt en worden de bevoegdheden van de Ksa om illegale aanbieders aan te

⁵ Dialogic (2024). Drie jaar online gokken, Evaluatie van de Wet kansspelen op afstand.

⁶ Onder andere: *Kamerstukken II 2023/24*, 24 557, nr. 239 en nr. 240; Monitoringsrapportages online kansspelen – Kansspelautoriteit; Trimbos-instituut, Scholierenmonitor 2023: Cijfers 2023 (12 t/m 16 jaar); LADIS cijfers; Dialogic (2024). Drie jaar online gokken, Evaluatie van de Wet kansspelen op afstand.

⁷ *Kamerstukken II 2024/25*, 24 557, nr. 273.

⁸ *Kamerstukken II 2024/25*, 24 557, nr. 245; *Kamerstukken I 2024/25*, EK 33 996 / 24 557, AA.

pakken uitgebreid. Momenteel worden concrete beleidsvoorstellen voor wijzigingen uitgewerkt. In 2026 wil de Staatssecretaris Rechtsbescherming een voorstel voor wetswijziging in consultatie geven.⁹ Daarnaast wordt op dit moment, samen met belanghebbenden, een strategische meerjarenagenda (2026–2030) gokschadepreventie ontwikkeld.

⁹ De commissie voor Justitie en Veiligheid heeft op 18 februari 2025 besloten de status van toezegging T02769 en T02766 als voldaan aan te merken en het geheel van WODC-onderzoeken, de toezeggingen en de brief (33 996/24 557, AA) van de Staatssecretaris te betrekken bij nieuwe wetgeving op het gebied van kansspelen.